

KVĚTEN

Květnová příroda se zelená svěžími barvami a láká k procházkám, přitom je nutné v honitbách udržovat klid. Březi srny jsou v pokročilém stádiu gravidity, koncem května již budou klást mláďata, mají proto omezenou pohyblivost. Proto je na místě dodržovat zákaz volného pohybu psů a bezohledných motorkářů a čtyřkolkářů v honitbách. Srnčí zvěř mění srst ze zimní hnědošedé na letní, která má rezavý odstín. Myslivci se snaží přesvědčit zemědělce, aby z nepravděpodobných okrajů pozemků zvláště v blízkosti lesa vytvořili biopásy pro zvěř. Na česká pole se vrátila velká mechanizace, silné kolové traktory, širokozáběrové stroje na zpracování půdy, což velmi omezuje výskyt drobné zvěře. Na polích jsou prováděny postřiky proti zaplevelení, chorobám a škůdcům plodin v kombinaci s minerálními hnojivy. Lesníci kontrolují nálet kůrovců do lapáků, pravidelně rovněž sledují feromonové lapače. Myslivečtí hospodáři hodnotí provedení oprav posedů a krmelců. Ve dnech 24. až 30. května probíhá 15. mezinárodní výstava myslivosti Natura Viva v Lysé nad Labem, spojená s 3. mezinárodní výstavou trofejí ulovené zvěře, na které může odborná i neoborná veřejnost posoudit kvalitu lovené zvěře v jednotlivých regionech a honitbách. Výstava je spojena s přehlídkou uměleckých děl a řemeslných výrobků pro myslivost rybářství a včelařství. Návštěvníky láká i bohatý doprovodný program. Květen je pro myslivce časem obznaní kvality mladých srnců, od 16. května začne jejich průběrný lov.

ČIŠTĚNÍ KRMELCŮ A ZÁSYPŮ

V květnu myslivci dokončují čištění krmelců a krmelišť. Zbytky starého krmiva a okolní povrch půdy obsahuje zárodky parazitů, proto je po mechanické očistě vhodné okolí desinfikovat páleným vápnem či jiným prostředkem. Dalším způsobem je přemístění krmelce o několik metrů mimo původní stanoviště.

KONTROLA TECHNICKÉHO STAVU KRMELCŮ, POSEDŮ A KAZATELEN

Myslivecký hospodář kontroluje opravy krmelců a posedů a jejich vzhled. Myslivecká zařízení jsou součástí krajiny, a proto je nutné dbát na jejich zakomponování do krajiny a jejich bezpečnost. Umístění posedu musí být přizpůsobeno přírodním podmínkám, nejlépe v blízkosti stromů a keřů, aby myslivec svým příchodem nerušil zvěř. Vysoké kazatelny v otevřené krajině v polích nejsou pravými klenoty krajiny. Na stavbu všech mysliveckých zařízení je nutno používat především dřevo, (tyčovinu nebo prkna). Kutliské využití netradičních či odpadních materiálů by nemělo ujit pozornosti mysliveckého hospodáře, který musí důsledně dbát na jejich odstranění. Dodržování mysliveckých tradic a etiky, ale také stav, funkčnost, bezpečnost a estetika mysliveckých zařízení je vizitkou uživatele honitby.

Životnost těchto zařízení, jako každých jiných dřevěných konstrukcí, je omezena a stará nepoužívaná je nutno raději zbourat, zejména při porušení statiky protože se mohou stát nebezpečná nejenom pro myslivce při lovu, ale i pro návštěvníky přírody, kteří rovněž často posedy využívají pro pozorování přírody. Pokud myslivci začnou budovat zařízení nová, ať již jde o krmelce nebo posedy či kazatelny, musí dbát o jejich estetický vzhled, protože tyto objekty se stávají součástí přírody a jsou vizitkou svého tvůrce. Je samozřejmostí, že umístění nového zařízení je nejprve projednáno s majitelem pozemku. Práva vlastníků pozemků jsou garantována novým Zákonem o myslivosti a musí být respektována.

PŘÍPRAVA ODCHOVEN BAŽANTŮ

V bažantnicích probíhá příprava líhni a dalších zařízení a krmiv pro odchov bažantů. Průběh počasí má stále větší výkyvy, a proto je nutno zajistit dobré podmínky pro odchov a následně vypouštění do honitby. Nejlepším způsobem odchovu jsou metody pod kvočnou, která vštepí bažantíkům chování, které jim umožní přežít ve volné přírodě.

KLADENÍ MLÁDAT A DODRŽOVÁNÍ KLIDU V HONITBÁCH

Srnčí zvěř mění srst ze zimní hnědošedé na letní, která má rezavý odstín. Podle rychlosti přebarvování lze hodnotit i zdravotní stav jedinců. Koncem května začíná spárkatá zvěř klást mláďata, objevují se druhé vrhy zajíců, hnízdí bažanti. Na tichých procházkách přírodou lze spatřit bachyně s malými selátky. To vše znamená hodně starostí a práce nejen pro mysliveckého hospodáře, ale i pro mysliveckou stráž, která by, zejména v této době, měla být v honitbě skoro každý den a upozorňovat veřejnost, že bezohledné rušení zvěře a volné pobíhání psů je v tomto období pro zvěř velmi škodlivé. Ohroženy nejsou jenom dospělé matky. Zejména mláďatům hrozí bezprostřední nebezpečí zadávením. Psi dále ruší na zemi hnízdící ptáky, kterým se při častějším opouštění hnízda snižuje líhivost snůšky či hnízdo zcela opouštějí.

Pokud někdo nalezne opuštěné mládě na louce či v blízkosti lesa, je nutno jej ponechat na původním místě a co nejdříve nejkratší cestou se vzdálit od tohoto místa, aby nezanechal pachovou stopu v blízkosti mláděte. Pokud bychom se mláďatům dotýkali, můžeme ho svým chováním odsoudit na smrt, protože ho matka již nemusí přijmout.

NAPAJEDLA SLOUŽÍ NEJENOM ZVĚŘI

Stále důležitější roli hrají umělá napajedla, jako zdroj pitné vody pro zvěř. Voda je jedním z limitujících faktorů návratu drobné zvěře do přírody a díky odvodňování zemědělské půdy v 70. a 80. letech se nyní projevuje její častý nedostatek.

NEPŮVODNÍ ŠELMY

V současnosti rapidně narůstá početnost lišek, kun a invazivních druhů šelem (nerek, psík myvalovitý, mýval,....) a proto se myslivci musí soustředit i na regulaci početnosti těchto šelem včetně těch nepůvodních. Díky aktivitě ekologických aktivistů však z zákona mohou tyto nepůvodní šelmy lovit pouze myslivečtí hospodáři a členové myslivecké stráže. Díky této hloupé chybě narůstá početnost invazivních druhů šelem, které likvidují drobnou zvěř a snůšky na zemi hnízdících ptáků.

KRMNÁ POLÍČKA

Krmná polička (biopásy) pro zvěř se již zelenají a budou koncem května zvěři poskytovat pastvu. Zemědělci mohou využívat podpory na zakládání biopásů pro zvěř. Myslivci se snaží přesvědčit zemědělce, aby věnovali pro tyto účely zejména nepravděpodobné okraje pozemků zvláště v blízkosti lesa.

Nepravděpodobné okraje velkých pozemků nejsou vhodné pro intenzivní pěstování zrnin, jsou obtížně využitelné pro velkou mechanizaci a navíc na nich dochází ke zvýšeným škodám od zvěře. Je proto lépe tyto plochy rovnou vyčlenit pro zvěř a zajistit osetí vhodnými plodinami. Pro zemědělce to navíc přináší efekt snížených škod na porostech.

PLOCHY GMO KUKUŘICE ROSTOU.

JAKÝ MAJÍ VLIV NA ZVĚŘ?

V roce 2009 se opět rozšířila plocha oseté GMO kukuřice na více než 5% plochy oseté kukuřicí. Hlavním důvodem jsou narůstající škody zavijáčem kukuřičným, jehož larvy vyžírají stonky a palice kukuřice, čímž rostliny ztrácejí stabilitu, poléhají a jsou více napadány plísněmi, které zanechávají v rostlinách jedovaté mykotoxiny, což způsobují zejména houby rodu *fusarium* a *aspergillus*. Co je z pohledu ochrany přírody důležité, GMO kukuřice odolnou vůči zavijáči není nutno ošetřovat insekticidy, což je z pohledu ochrany přírody přínosné, insekticidy působí i na necílové organismy včetně hmyzu, zvěře i ostatních živočichů. Mnoho škod, které jsou na polích přisuzovány zvěři je způsobeno škůdci, kteří jsou obtížně kontrolováni, tedy i zavijáčem a zvěří jsou tyto škody přisouzeny, protože jsou na rozdíl od poškození škůdci vymahatelné. Protesty ekologických aktivistů mnohdy vycházejí z neznalosti problematiky ochrany rostlin, a jejich hlavní motivací je zviditelnění svých aktivit bez odborných argumentů.

PRÁCE MYSLIVECKÉHO HOSPODÁŘE

Myslivecký hospodář vede průběžně evidenci o ulovené zvěři, o rozdělení zvěřiny a o vydaných plombách a listcích o původu zvěře a podává pravidelně hlášení o probíhajícímu lovu na tiskopisu Mysl/8 Státní správě myslivosti. Z předběžných výsledků letošního jara vyplývá, že byly zaznamenány nižší škody na porostech divokými prasaty a jejich počet se již nezvyšuje. Díky teplé zimě se však bude zvyšovat plodnost bachyň s lze předpokládat

vyšší počty selat.

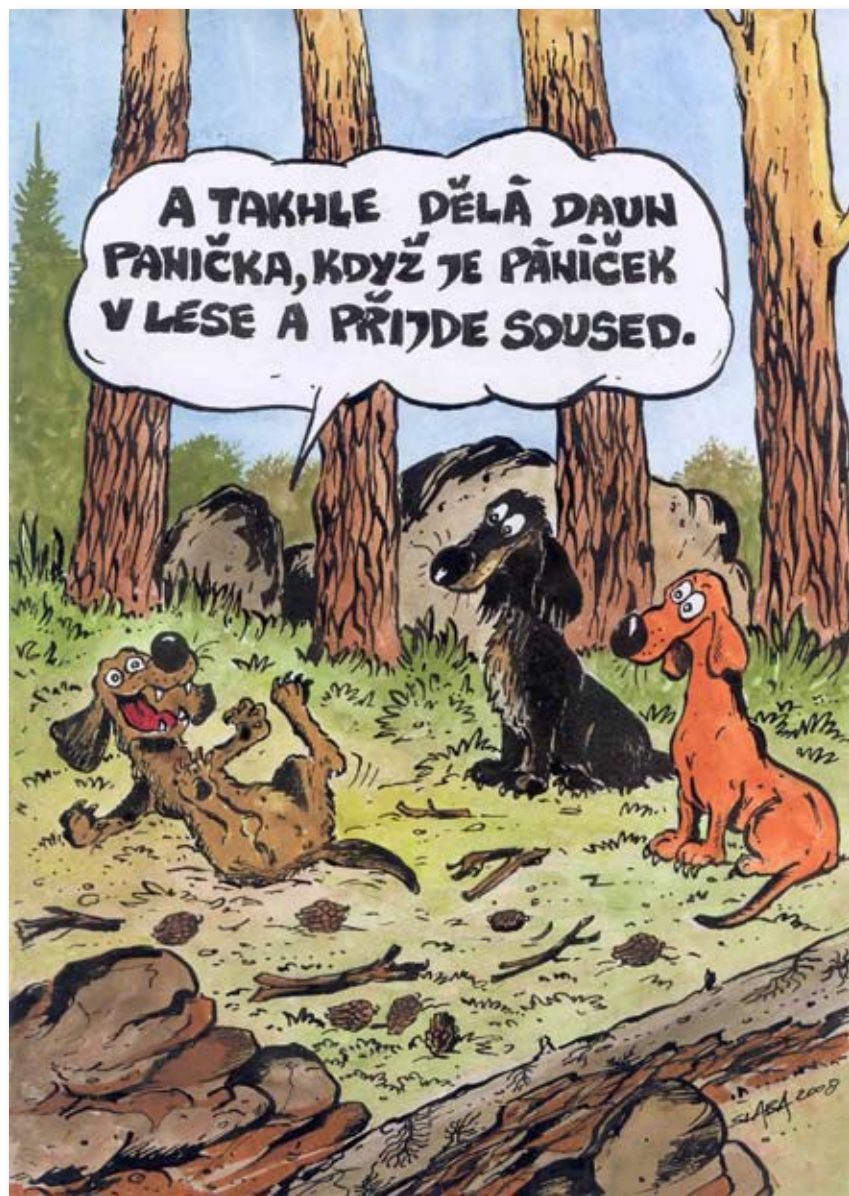
Květnem začíná také lovecká sezóna. Od 16. 5. se myslivci zaměří na lov srnců I. věkové třídy. Předmětem lovu jsou pouze slabí „palíčkáři“. Počet lovených kusů je stanoven individuálně pro každou honitbu na základě jarního sčítání zvěře. V honitbách s intenzivní dopravou je počet lovených kusů snížen o ztráty na silnicích, které mnohdy převyšují plánovaný odlov. Nejsou výjimkou honitby, ve kterých se díky vysokým ztrátám na silnicích a železnicích neloví srnčí zvěř vůbec. Myslivečtí hospodáři musí proto citlivě určovat počet kusů k lovu. Ulovené kusy, které vykazují příznaky onemocnění, či jsou nadměrně vyhublé, zejména v oblasti páteře a zadních běhů (končetin), musí myslivec nechat prohlédnout veterinárním lékařem. Všechna zvěřina před uvedením na trh je pod přísným veterinárním dozorem. Díky tomuto dohledu je možné exportovat do zemí EU.

ZLATÁ SRNČÍ TROFEJ - VĚDOMOSTNÍ SOUTĚŽ PRO DĚTI A MLÁDEŽ

V měsíci květnu probíhají okresní kola dětské vědomostní soutěže o „Zlatou srnčí trofej“. Jedná se o vědomostní soutěž v několika kategoriích pro děti a mládež na ZŠ, ve kterých mohou uplatnit a rozvinout své znalosti o přírodě, přírodních dějích, ochraně přírody, zvěři a myslivosti. Děti se učí poznávat jednotlivé druhy bylin, stromů, keřů, ptáků, hmyzu a zvěře. Ti nejlepší pak postupují do celorepublikového kola soutěže, které probíhá během letních prázdnin.

PRÁCE V LESE V KVĚTNU

V lesním semenářství probíhá sběr semen osiky a jilmu. Podle odkvětu lze odhadnout úrodu semen dubu, buku, javoru, jasanu, smrku, jedle

a douglasky. Je prováděna stratifikace semen lípy. **Ve školkách** se vysévá semeno osiky a jilmu. Pokračuje zastínění záhonů s vysejším semenem. Začíná pleť a kypření osetých záhonů nebo je použito selektivních herbicidů. Je nutno zajistit ochranu proti pozdním mrazům a škůdcům. Ve vyšších polohách je dokončováno zalesňování, při sázení jen chránit sazenice proti okusům. Dále je třeba po výsadbě naplánovat vyžínání či použití herbicidů. Vlhká místa jsou odvodňována příkopy. **V ochraně lesa** končí odkorňování lapáků na lýkohuby. Kontrolovat je nutno vývoj nalétlých lapáků lýkožroutem smrkovým a dle potřeby jsou káceny lapáky pro sesterské pokolení. Při příznivých klimatických podmínkách pro vývoj lýkožrouta smrkového začíná asanace kůrovcových lapáků za současného kácení nových lapáků. Důsledně je nutno vyhledávat stromy nalétlé lýkožroutem smrkovým nastojato a případné ohniska je nutno likvidovat. V případě rozšíření nad práh škodlivosti je nutno zasáhnout proti pilatce smrkové v rojení a ve stadiu mladých housenic. Končí kontrola lepování a v případě potřeby probíhá zásah proti housenkám mnišky a ploskohřbetky, při rašení dubů je nutno zasáhnout proti housenkám obaleče dubového. Kontrola směřuje i k výsadbě smrků a borovic, kde je kontrolován výskyt klikoroha, který může způsobit velké škody okusem kůry mladých stromků. V suchých obdobích je nutno zajistit protipožární ochranu. **Ve výrobě dříví** je ukončena dodávka rychlokazných listnatých výřezů (buk, habr, bříza, olše, javor).

V přidružené výrobě po odkvětu postříkujeme ovocné stromy znovu proti strupovitosti a monilióze. Proti savému hmyzu postříkujeme systémovými insekticidy. Včelstva překládáme postupně do medníků a připravujeme se na rojové období. Vkládáme stavební rámků. Připravujeme včelstva na kočování za akátovou snůškou. Přikrmujeme kapry a pstruhy. Na pstruhových tocích odchyťujeme nežádoucí ryby.

Co dalšího se děje v honitbách?

V první polovině května:

- přilétá křepelka, ůhýk obecný a rorýs
- hnízdí například koroptev polní, bažant obecný, polák velký, tetřev hlušec, tetřev obecný, jeřábek lesní, poštolka obecná
- kvete buk lesní, modřín
- probíhají první lety chroustů
- na polích probíhá kvalitativní přihnojování potravinářských pšenic dusíkatými hnojivy, obiloviny jsou ošetřovány fungicidy proti houbovým chorobám a insekticidy proti mšicím a kohoutkovi, dále je prováděno herbicidní ošetření jarních obilovin, brambor, kukuřic a slunečnic
- včelaři vytáčejí po odvíčkování rámků první květový med

V druhé polovině května:

- začíná kvést smrk ztepilý
- hnízdí jirčička obecná, lelek lesní, krahulec obecný, bekasína otavní, mnoho druhů ptáků vyvádí mláďata
- kvete dub lesní, akát, jírovec maďal
- koncem května začíná kladení smřat, kvete dub letní
- na polích probíhají proorávky brambor a jsou dokončovány pesticidní ošetření později setých plodin
- v čerstvých výsadbách jehličnanů je prováděna insekticidní ochrana proti klikorohu borovému
- lesníci kácejí lapáky na odchyt lýkožrouta smrkového a dále jsou rozmístěny feromonové lapače pro monitoring letu lýkožrouta smrkového

- 2. 5. Mezinárodní den ptačího zpěvu
- 3. 5. Den slunce
- 15. 5. Mezinárodní den rodiny
- 21. 5. Světový den kulturní rozmanitosti
- 24. 5. Evropský den parků
- 25. 5. Den Afriky
- 31. 5. Den otevírání studánek

LIDOVÉ pranostiky na březen

z knihy Jaromíra Kovaříka - Zvěř, lov a myslivost v české lidové slovesné kultuře: Filipa Jakuba mráz - to obilí plný klas. O svatém Mamertu zima už šla k čertu. Před Servácem není léta, po Serváci s mrazy věta.

Pankrác, Servác, Bonifác jsou ledoví muži, Žofie je jejich kuchařka. Svatí Servác, Pankrác a Bonifác, ledoví bratři, přinesou chladna jak se patří. Žofie vína upije. Svatá Žofie polička často zalije.

Na svatého Marka schová se v žitě vranka, na svatého Jana schová se v žitě vrána. Havlovo žito, Urbanův oves, co z toho bude, potom mi pověz.

Studený máj - v stodole ráj. V máji aby ani pastýřova hůl neoschla. Májová vlašička - naroste travička; májový deštiček - poroste chlebiček. Když máj vláhy nedá, červen se jí předá. Může-li se na začátku května schovat vrána v žitě, lze očekávat dobrou žer. Suchý květen, suchý rok

Další informace

ohledně myslivosti lze získat:

*Ing. Jiří Šilha
pověřený pracovník pro styk s médii
Českomoravská myslivecká jednota
Jungmannova 25, 115 25 Praha 1
mobil: 604 953 043, 724 336 184
e-mail: jiri.silha@centrum.cz
www.cmmj.cz*

Myslivci budovali kazatelnu

Ani o velikonočních svátcích nezapomněli myslivci z Honebního spolčenstva Litohlavy - Klabava. Jaro již je v plném proudu a tak je v honitbě plno práce. Kromě výsady a údržby zeleně se myslivci v této době věnují čistění přikrmovacích zařízení i budování nových zařízení - kazatelen. Ty jsou především určeny pro pozorování a případný odlov zvěře. Každoročně tak myslivci obnoví dvě až tři zařízení.

Výstavba nových mysliveckých zařízení však nebude jediná činnost, kterou budou myslivci z Litohlavy a Klabavy v letošním roce provádět. Z nedávného výročního rokování vyplynula celá řada aktivit, do kterých se myslivci zapojí. V jarním období se uskuteční sběr kamene pro zemědělské družstvo a soukromé zemědělce, bude se pokračovat v úklidu společných prostor, kde je uskladněna technika i krmení pro zimní přikrmování volně žijících živočichů či se zhotoví několik přikrmovacích zařízení, především pro drobnou zvěř. V plánu je i brigáda pro Obecní úřad Litohlavy, který aktivity myslivců všemožně podporuje či nezbytné opravy na technice využívané k výkonu práva myslivosti. Práce je tedy rozhodně dost a kromě té praktické je v plánu i osvěta veřejnosti účastní na nejrůznějších akcích.

Do realizace budování nové kazatelny se s chutí pustili Jan Blahout a Zdeněk Spálenka. Jedná se o prostorné zařízení, které má i estetickou úroveň. Budování kazatelny si však vyžádá několik víkendů obou hlavních aktérů a následně musí být umístěno na vhodné místo, aby splňovalo svůj účel.

Zdeněk SPÁLENKA kompletuje podlahu kazatelny

Zleva Jan BLAHOUD a Zdeněk SPÁLENKA při budování kazatelny

Káně opět v přírodě

Díky všímavosti terénního ornitologa pana Vaníka z Borku bylo vysílené káně lesní nedaleko Boreckého rybníka na Rokycansku odborně odchyteno a předáno do záchraného centra, kde se po měsíci zotavilo natolik, že mohlo být vypuštěno zpět do přírody. Káně lesní patří mezi nejrozšířenější dravé ptáky u nás se značně variabilním zbarvením. Často je vidíme na různých vyvýšených místech v krajině nebo v okolí silnic, kde čeká na kořist. Její potravou jsou vesměs hraboši, ale nepohrdne ani mršinou. Proto jsou v krajině velice užitečné. Na podzim k nám ze severu přitahují větší káně rousné. Ty mohou místně negativně působit na drobnou zvěř.

Jsmo nesmírně rádi, že přibývá lidí, kterým není lhostejný život kolem sebe a vesměs nás upozorňují na případy, které by bez jejich pozornosti končily tragicky. Díky systematické a seriózní práci s veřejností je velice málo případů na území kde působíme, tedy Rokycansku, Berounsku a Hořovicku, kdy bychom zasahovali zbytečně. Děkujeme tedy všem, kteří se na kvalitním servisu rokycanských ochránců přírody podílí a je potěšitelné, že to nejsou jen všímaví lidé, ale i policisté a hasiči, kteří s námi velice úzce spolupracují. I za to jim patří velký dík, neboť v některých případech bychom se bez jejich techniky neobešli.

Velikonoce pro vypuštění vyléčené káně nebylo vybráno náhodně. Vždy se snažíme vypuštění provádět u nějaké významné příležitosti a tím svátky jara zcela jistě jsou. V letošním roce je to již druhé vypuštění realizované v nějaký významný den. Tím prvním bylo vypuštění dvou vyléčených

káně na Den ptactva, tedy 1. dubna. Tehdy jsme vypustili káně, které bylo nalezeno u Bavoryně na Berounsku 1. března. Tím druhým bylo káně nalezené 10. března v Tlustici u Hořovic. I zde velkou roli sehrála všímavost lidí a odhodlaní pomoci. Tito lidé jsou pak i ve většině případů schopni pomáhat našemu zařízení materiálně i finančně v rámci veřejné sbírky, která byla vyhlášena právě z důvodu pomoci živočichům, kteří se dostali do neshází. Stačí odešlete-li dárcovskou sms zprávu ve tvaru DMS ZVIREVNOUZI ROKYCANY na telefonní číslo 87777 / cena DMS je 30,- Kč, příjemce Vaší pomoci obdrží 27,- Kč / nebo zašlete finanční dar na číslo účtu 33553322/0800, variabilní symbol 29/01. Úkolem sbírky je zajištění dostatečného množství finančních prostředků na činnost záchraných stanic působících v ČR, jejichž seznam najdete na www.zachranazvirat.cz. Stanice jsou sdruženy v projektu „Národní síť stanic pro handicapované živočichy“, který nemá ve světě obdoby. Bližší informace o sbírce najdete na www.zvirevnuzi.cz.

V případě nálezu zraněného volně žijícího živočicha na území Berounska, Hořovicka a Rokycanska volejte naši záchranou stanic. Kontaktní číslo je 603 239 922.

Pavel MOULIS
předseda ZO ČSOP Rokycany

Petr MOULIS při vypouštění uzdravené káně lesní

